

### اخبار

**استقبال از عرضه‌های بهم‌ن دیزل در بورس کالا:**

**امپاورفورس صدرنشین تقاضا**

روز یکشنبه ۱۰ تیر ۱۴۰۳ شرکت بهم‌ن‌دیزل، زیرمجموعه گروه بهم‌ن تعداد ۴۰ دستگاه کامیون عرضه کرد؛ ۲۰ دستگاه کامیون کشنده امپاور و ۲۰ دستگاه کامیون فورس متعلق به شرکت بهم‌ن‌دیزل در تالار خودرو بورس کالا عرضه و مورد معامله قرار گرفت که با استقبال بالایی روبه‌رو شد.

در این عرضه ۱۱۱ تقاضا برای کامیون کشنده امپاور (EM POWER) و ۱۱۹ تقاضا برای کامیون فورس (FORCE) شکل گرفت. قیمت پایانی برای کامیون کشنده امپاور پنج‌میلیارد و ۲۸۱ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان و قیمت پایانی کامیون فورس، یک‌میلیارد و ۹۲۱میلیون و ۹۰۰ هزار تومان در نظر گرفته شد. شرکت بهم‌ن دیزل هر دو کامیون را در تاریخ ۱۰ شهریور تحویل مشتریان خواهد داد.
گفتنی است که قیمت نهایی کامیون کشنده امپاور سفیدرنگ مدل ۱۴۰۳ علاوه‌بر قیمت کشف‌شده، ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده و هزینه‌های جانبی به مبلغ ۱۹میلیون و ۲۲۴ هزار تومان شامل مالیات، عوارض شماره‌گذاری، هوشمندسازی کارت سوخت، بیمه شخص ثالث و… است. قیمت نهایی کامیون فورس سفیدرنگ مدل ۱۴۰۳ هم علاوه‌بر قیمت کشف‌شده، ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده و هزینه‌های جانبی به مبلغ ۱۳میلیون و ۷۶۴ هزار تومان شامل مالیات، عوارض شماره‌گذاری، هوشمندسازی کارت سوخت، بیمه شخص ثالث و… است.

**کامیون کشنده امپاور BD۵۰۰**:این کامیون کشنده تک‌محور، پرقدرت و مدرن متعلق به شرکت بهم‌ن دیزل است. این کشنده به کولر درجا مجهز بوده و توانسته مجوز حمل کالای خطرناک ADR را اخذ کند. امپاور با موتور ۱۱هزار و ۸۰۰ سی‌سی توربو، مجاز به حمل ۴۴ تن وزن بوده و از یک گیربکس ۱۲ سرعته AMT مدل TRAXON از برند ZF بهره می‌برد.

**کامیونت فورس ۸۵**: این کامیون نیز محصولی از شرکت بهم‌ن دیزل بوده و در دسته کامیونت‌های ۸ تن قرار می‌گیرد. موتور به کار رفته در فورس ۸ تن از برند کامینز بوده و دارای چهار سیلندر خطی سوپ بالا تزریق مستقیم ۱۶ سوپاپ، مجهز به توربو شارژ، اینتر کولر است. همچنین این موتور دارای قدرت ۱۵۵ اسب بخار و حجم ۳۷۶۰ سی‌سی است.



سیستم سوخت‌رسانی فورس ۸۰۵ تن، آنژکتور-کانال مشترک (بوش-آلمان) بوده و باک آلومینیومی با حجم ۲۰۰ لیتر برای آن تعبیه شده است. ترمزهای جلو و عقب در کامیونت فورس ۸۰۵ تن به‌صورت کاساسای-پنوماتیک است و سیستم ترمز فورس ضد قفل مجهز به کنترل‌گرهای الکترونیکی جهت تعادل و پایداری در سطوح لغزنده (EBD+ABS) است.

#### رئیس اتحادیه فناوران رایانه تهران

**از عملکرد برگزاری نمایشگاه الکامپ انتقاد کرد:**

**کوچ برندهای فناوری از نمایشگاه الکامپ**

**شرق**؛ رئیس اتحادیه فناوران رایانه تهران از کوچ برندهای حوزه فناوری در نمایشگاه الکامپ خبر داد و گفت: با تشدید تحریم‌ها بخش قابل توجهی از شرکت‌های مهم حوزه فناوری از ایران فرار کردند؛ این درحالی است که در نمایشگاه الکامپ امسال غرفه‌ها به بانک‌ها، بیمه‌ها و اپراتورهای تلفن همراه اختصاص پیدا کرده است و بانک‌ها و اپراتورها جایگزین غول‌های فناوری شدند!

براساس این گزارش، پاپوین شرکت‌های دانش‌بنیان در نمایشگاه بین‌المللی الکترونیک، کامپیوتر و تجارت الکترونیک از ۹ تیر درحالی برگزار شد که مدیران استارت‌آپی و فعالان حوزه فناوری عملکرد این نمایشگاه را نقد کردند.

در همین مورد، محمدرضا فرجی‌تهرانی، رئیس اتحادیه فناوران رایانه تهران با انتقاد از عملکرد نمایشگاه الکامپ گفت:

برگزاری نمایشگاه رایانه و هوش مصنوعی در دنیا با سایر صنوف متفاوت است و شاهد رقابتی عجیب میان شرکت‌کنندگان هستیم. مقایسه نمایشگاه‌های های‌تک در سایر کشورها با ایران مانند مقایسه کشور و روستاست. در مجموع نمایشگاه الکامپ ۱۴۰۳ با کاهش قابل‌توجه تعداد شرکت‌کنندگان حاضر، خلا نآوری، تداوم تحریم استارت‌آپ‌های بزرگ و افت چشمگیر تعداد بازدیدکننده‌ها مواجه شد.

او با اشاره به سود کلان برگزاری نمایشگاه گفته است: سال‌هاست که نمایشگاه برای همه صنوف مشکلاتی چون نبود پارکینگ، تهویه مناسب، نظافت لازم و… را دارد. تا زمانی که هدف از برگزاری نمایشگاه تنها کسب درآمد برای برگزارکننده باشد، کسی پیگیر حق شرکت‌کنندگان و مراجعه‌کنندگان در نمایشگاه نمی‌شود. همچنین تا زمانی که هدف از برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی تنها کسب منفعت برای عده‌ای باشد و از هرآنچه شرکت نمایشگاهی انجام می‌دهد، تمکین می‌کنیم. همان‌طور که می‌بینیم اوضاع هر سال از سال قبل بدتر می‌شود. چرا امسال برای الکامپ تبلیغ نشد؟ فرجی‌تهرانی در پاسخ به این پرسش گفت: هنگامی که شرکت‌کنندگان برای شرکت در یک نمایشگاه هزینه‌های سنگینی را بابت اجاره و ساخت غرفه پرداخت می‌کنند و با مشکلات بسیاری دست‌وپنجه نرم می‌کنند، حداقل انتظار ما معرفی دستاوردهای شرکت به افرادی است که آشنایی با محصولات و خدمات ندارند. متأسفانه با هزینه درست‌کردن برای شرکت‌های حوزه فناوری دیگر امکان تبلیغات گسترده در سطح شهر وجود ندارد.

او ادامه داد: مردم زمانی می‌توانند از این نمایشگاه‌ها استقبال کنند که تبلیغ آن را در بیلبوردهای سطح شهر ببینند. این درحالی است که امسال تبلیغات الکامپ در بیلبوردهای سطح شهر به‌شدت کم‌رنگ بود. این درحالی است که ما در مورد نمایشگاهی صحبت می‌کنیم که بازدیدکنندگان آن افراد آشنا با تکنولوژی روز دنیا هستند و قطعا تبلیغات کارشناسی شده در فضای مجازی می‌توانست با کمترین هزینه بیشترین بازخورد را داشته باشد؛ بنابراین کوتاهی در این امر قطعا باعث کاهش میزان بازدیدکنندگان می‌شود و از رونق آن می‌کاهد.

رئیس اتحادیه فناوران رایانه تهران در پیش‌بینی اعلام کرد: در سال‌های آتی چنانچه این وضعیت در نحوه برگزاری نمایشگاه الکامپ ادامه داشته باشد باید نام نمایشگاه آشنایی را به نمایشگاه «اپراتور و بانک» تغییر دهیم؛ چراکه رفته‌رفته می‌بینیم که هرسال از تعداد شرکت‌کنندگان حوزه فناوری کاسته‌شده و بر مسافت غرفه‌های اپراتورهای تلفن همراه و شرکت‌های اقماری بانک‌ها افزوده می‌شود. تا زمانی که به‌رغم درخواست متولی اصلی این صنف، یعنی اتحادیه فناوران رایانه تهران، برگزاری نمایشگاه به افراد سودجوی دیگر سپرده می‌شود، قابل انتظار است که توانایی لازم برای ایجاد رغبت در اعضای صنف وجود نداشته باشد و وضعیت هرسال بدتر می‌شود.

به گفته فرجی‌تهرانی، در نمایشگاه امسال به دلیل فرسودگی، سیستم تهویه نامناسب بود و همین موضوع کلافگی بازدیدکنندگان و کاهش زمان بازدید را به همراه داشت.

**دیده‌گاه‌های اقتصادی سعید جلیلی**

در آخرین دوره از مناظرات چهاردهمین انتخابات ریاست‌جمهوری، مروری داریم بر اظهارات اقتصادی سعید جلیلی، نامزد اصولگرایان.

در آخرین دوره مناظرات پیش از انتخابات، سعید جلیلی، نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری با اشاره به اینکه مشکلات کشور با طرح‌های «شب امتحانی» حل‌شدنی نیستند، از مردم خواست تا بین ادامه دولت روحانی یا دولت رئیسی انتخاب کنند و به تدریس دوگانه‌هایی پرداخت که در این زمینه توضیح داده بود.

او اشاره کرد که نادیده‌گرفتن ظرفیت مردم موجب از دست رفتن فرصت‌ها می‌شود و تأکید کرد که برای حل مشکلات کشور، باید شجاعت مقابله با قدرت‌ها را داشته باشیم و «از ترس کدخدا چرخ کشور را تعطیل نکنیم». جلیلی گفت که طول مذاکرات خود درباره رفع تحریم و احیای برنامه موضع نشان داده است، او در آخرین مناظره تلویزیونی گفت که نباید همه امور کشور را به سرنوشت مذاکرات خارجی موکول کرد و در روابط خارجی هم نباید به رابطه با آمریکا و دیگر قدرت‌ها محدود بود.

این نامزد انتخاباتی در بخش‌هایی دیگر از مناظره خود گفت که نباید سرنوشت ایران معطل بگرام بماند.

جلیلی گفت آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا، به فروش بالای نفت ایران اشاره کرده است و تأکید کرد که فروش نفت مانند دیگر کشورها انجام می‌شود. این نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری همچنین در جریان مناظره مدعی شد «دولت شهید رئیسی تورم حداقل ۶۰ درصد را به ارث برد و آن را به حدود ۴۰ درصد رساند، حتی قبل از دولت شهید رئیسی در برخی از اقلام تورم ۸۰ درصد بود».

سعید جلیلی همچنین ادعا کرد که دولت ابراهیم رئیسی موفق به ایجاد «سیل سرمایه‌گذاری خارجی و صادرات» شده بود. سعید جلیلی درباره جانش مسکن در ایران هم گفت که مشکل کمبود زمین، که یکی از انتقادات به برنامه مسکن مهر و دولت رئیسی بوده است، در دولت حاکم و برنامه هفتم توسعه از محل حدود دو درصد اراضی کشور حل شده است.

او گفت که قیمت مسکن به دلیل کمبود زمین گران می‌شود و باید به جوانی از جمله اشتغال، اقتصاد و معماری آن نیز توجه شود؛ زیرا مسکن فقط یک مسئله تک‌بعدی نیست، بلکه جزء یک سامانه گسترده‌تر است که از جوانب مختلف بررسی می‌شود.

جلیلی درباره ایده‌اش برای «حاکمیت ریال» هم توضیح داد و خواستار شفافیت و روشنی در گردش مالی و ریالی شد. او در پاسخ به سؤال مجری مناظره درباره نحوه اجرای این ایده، گفت: «باید سامانه‌های مناسبی را شکل داد». او همچنین گفت باید از سرمایه‌گذاری در مال‌سازی و موارد مشابه جلوگیری شود. او بیان کرد که ارزش‌آوری باید یک هدف اساسی برای تمام دستگاه‌های کشور باشد و منابع ارزی ایران باید افزایش یابد؛ در عین حال، دولت باید به خود فشار آورده و انضباط مالی را حفظ کند.

نامزد اصولگرایان در آخرین مناظره انتخاباتی خود به مشکلات بورس هم گریزی زده و گفت: «اگر شما سهام را بیمه کنید، مردمی که این‌گونه متضرر شده‌اند و به آنها لطمه خورده، دیگر چنین مشکلاتی نخواهند داشت. آن زمان ما هشدار دادیم، به رئیس جمهور وقت، آقای روحانی، نامه نوشتم که این کارها غلط است و دارد به بازار بورس لطمه می‌زند، جلوگیری کنید. نمی‌دانم آقای‌که ایشان می‌گویند در آن زمان چه کار می‌کرد، با اینکه دولت هم‌سوی‌شان بود.

بحث ما این است که در این موضوع باید بیمه سهام و ایجاد شرکت‌های پروژه‌های بزرگ و کوچک‌مقیاس انجام شود تا بورس یک فرصت باشد. یکی از شرایط جهش تولید، تأمین مالی بورس و هدایت نقدینگی به سمت تولید است.»

درباره موضوع ناترازی انرژی هم سعید جلیلی درباره طرح خود برای حامل‌های انرژی گفت که او اصلاح قیمت و ناترازی انرژی را از گاز شروع خواهد کرد و به‌صورت پلکانی اجرا خواهد کرد.



علی‌رضا زینعلی

## «شرق» دیدگاه‌های اقتصادی ۲ نامزد نهایی اصولگرایان و اصلاح‌طلبان را در چهار دهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری بررسی می‌کند

# نبرد آخر

در چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری اقتصاد بحث داغ مناظرات بین نامزدهای انتخاباتی بود و واکنش‌های متعددی از سوی کارشناسان اقتصادی و کاربران فضای مجازی به دنبال داشت. اما در نهایت از ترکیب پنج نامزد اصولگرا و یک نامزد اصلاح‌طلب، دو نامزد یعنی سعید جلیلی، نماینده طیف اصولگرا و مسعود پزشکیان،

#### دیدگاه‌های اقتصادی سعید جلیلی

در آخرین دوره از مناظرات چهاردهمین انتخابات ریاست‌جمهوری، مروری داریم بر اظهارات اقتصادی سعید جلیلی، نامزد اصولگرایان.

در آخرین دوره مناظرات پیش از انتخابات، سعید جلیلی، نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری با اشاره به اینکه مشکلات کشور با طرح‌های «شب امتحانی» حل‌شدنی نیستند، از مردم خواست تا بین ادامه دولت روحانی یا دولت رئیسی انتخاب کنند و به تدریس دوگانه‌هایی پرداخت که در این زمینه توضیح داده بود.

او پیش از این و نخستین‌بار در جریان مناظره‌های انتخاباتی سال ۹۶ طرحی را با عنوان طرح وان معرفی کرد و گفت که «ما برای حوزه انرژی چندین برنامه اساسی داریم که محرومیت مردم به حداقل برسد. یکی از این برنامه‌ها این است که باید حق مردم را از سهم‌شان در مصرف انرژی به آنها بدهیم که این‌ها کار را در طرحی تحت عنوان «وان» تعریف کردیم که به مردم این حق داده شود.»

او معتقد بود که با طرح مذکور، ضمن تقسیم میزان مشخص مصرف حامل‌های انرژی (گاز، برق، بنزین، گازوئیل و…) بر جمعیت کشور، یک واحد انرژی، یا به اختصار وان که شامل سیدی از حامل‌هاست به دست می‌آید؛ بنابراین حق برخورداری از این واحد انرژی به‌صورت برابر به افراد جامعه محقق می‌شود.

او اطمینان داد این روش، هم توزیع عادلانه و هم اصلاح الگوی مصرف به‌همراه دارد. دولت نیز برخلاف طرح‌های مشابه، پولی از جیب خودش نمی‌دهد. اختیار دادن به مردم بالاترین مصداق احترام به مردم است.»

#### دیدگاه‌های اقتصادی مسعود پزشکیان

در مقابل، مسعود پزشکیان، نامزد اصلاح‌طلبان در آخرین مناظره تلویزیونی بر تعامل با جهان و رفع تحریم‌ها به‌عنوان راه پیشرفت کشور تأکید کرد و با اشاره به برنامه رقیب برای دستیابی به رشد اقتصادی هشت‌درصدی، اظهار کرد: «خیال می‌کنند بدون رابطه با جهان می‌توان به هشت‌درصد رشد رسید».

پزشکیان در بخشی از صحبت‌هایش گفت حاضر است به نفع جلیلی کنار برود، به شرط اینکه او رشد هشت‌درصدی اقتصاد در برنامه توسعه را محقق کند؛ اما اگر در این وعده شکست خورد، جلیلی «ادام» شود!

به عقیده مسعود پزشکیان، بدون ارتباط مناسب و سازنده

با دنیا به رشد اقتصادی هشت‌درصدی نمی‌رسیم و امکان ندارد بدون ارتباط یا بازکردن مرزهای کشور با دولت‌های منطقه و دنیا به رشد اقتصادی هشت‌درصدی اشاره‌شده در برنامه هفتم توسعه دست یابیم. برای رشد هشت‌درصدی، سالانه ۲۰۰ میلیارد دلار پول و سرمایه نیاز است که تهیه آن در حالت عادی غیرممکن است.

پزشکیان درباره برنامه‌هایش در زمینه رشد اقتصادی اشاره‌شده در برنامه هفتم نیز گفت: «اگر می‌خواهیم به رشد برسیم، باید سرمایه‌گذاری انجام دهیم، زیرا بدون سرمایه‌گذاری نه اشتغال ایجاد می‌شود و نه تولید افزایش می‌یابد؛ سرمایه‌گذاری به این بستگی دارد که ما چه محدودهای از بازار را در نظر می‌گیریم. آیا فقط کشور را می‌بینیم یا اینکه منطقه را نیز در نظر می‌گیریم؟ هرچقدر دید ما وسیع‌تر باشد، طبیعی است که رشد افزایش بیشتری را تجربه می‌کند.»

او اهکار دستیابی به رشد را در عمل به سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری دانست و گفت: «برای این منظور باید دو کار صورت بگیرد؛ گام اول مشارکت مردم و به صحنه کشیدن آنها در اقتصاد و سپس شکست یخ اختلاف میان دولت و مردم است؛ الان بین مردم و دولت شکاف ایجاد شده است و باید مردم را در صحنه نگه داریم.

باید مغزها، استعدادها و نیروهای نخبه‌ای را که به دلیل رفتارهای ما درحال خروج از کشور هستند، در کشور نگه داریم؛ چراکه این افراد کسانی هستند که ما را به رشد مدنظر می‌رسانند.»

پیش از این، جلیلی گفته بود «آن خانواده‌ای که سه خودرو دارد، ۱۲ برابر خانواده‌ای که خودرو ندارد، یارانه دریافت می‌کند و بنزین هزار و ۵۰۰، و سه‌هزار و ۵۰۰ هزار تومانی می‌گیرد. این خانواده ۱۲ برابر از خانواده‌ای که خودرو ندارد، با اینکه مرفه‌تر است، اما یارانه دریافت می‌کند… این نشان می‌دهد که مناسباتی که وجود دارد، تصحیح جدی نیاز دارد… ما چند طرح جدی داریم. یکی همین طرحی است که مطرح شد و طرح وان که داشتیم که انرژی چگونه به بهترین شکل توزیع شود و مردم همه یارانه‌ای که می‌خواهند داشته باشند، عادلانه باشد.»

او پیش از این و نخستین‌بار در جریان مناظره‌های انتخاباتی سال ۹۶ طرحی را با عنوان طرح وان معرفی کرد و گفت که «ما برای حوزه انرژی چندین برنامه اساسی داریم که محرومیت مردم به حداقل برسد. یکی از این برنامه‌ها این است که باید حق مردم را از سهم‌شان در مصرف انرژی به آنها بدهیم که این‌ها کار را در طرحی تحت عنوان «وان» تعریف کردیم که به مردم این حق داده شود.»

او معتقد بود که با طرح مذکور، ضمن تقسیم میزان مشخص مصرف حامل‌های انرژی (گاز، برق، بنزین، گازوئیل و…) بر جمعیت کشور، یک واحد انرژی، یا به اختصار وان که شامل سیدی از حامل‌هاست به دست می‌آید؛ بنابراین حق برخورداری از این واحد انرژی به‌صورت برابر به افراد جامعه محقق می‌شود.

او اطمینان داد این روش، هم توزیع عادلانه و هم اصلاح الگوی مصرف به‌همراه دارد. دولت نیز برخلاف طرح‌های مشابه، پولی از جیب خودش نمی‌دهد. اختیار دادن به مردم بالاترین مصداق احترام به مردم است.»

#### دیدگاه‌های اقتصادی مسعود پزشکیان

در مقابل، مسعود پزشکیان، نامزد اصلاح‌طلبان در آخرین مناظره تلویزیونی بر تعامل با جهان و رفع تحریم‌ها به‌عنوان راه پیشرفت کشور تأکید کرد و با اشاره به برنامه رقیب برای دستیابی به رشد اقتصادی هشت‌درصدی، اظهار کرد: «خیال می‌کنند بدون رابطه با جهان می‌توان به هشت‌درصد رشد رسید».

پزشکیان در بخشی از صحبت‌هایش گفت حاضر است به نفع جلیلی کنار برود، به شرط اینکه او رشد هشت‌درصدی اقتصاد در برنامه توسعه را محقق کند؛ اما اگر در این وعده شکست خورد، جلیلی «ادام» شود!

به عقیده مسعود پزشکیان، بدون ارتباط مناسب و سازنده

با دنیا به رشد اقتصادی هشت‌درصدی نمی‌رسیم و امکان ندارد بدون ارتباط یا بازکردن مرزهای کشور با دولت‌های منطقه و دنیا به رشد اقتصادی هشت‌درصدی اشاره‌شده در برنامه هفتم توسعه دست یابیم. برای رشد هشت‌درصدی، سالانه ۲۰۰ میلیارد دلار پول و سرمایه نیاز است که تهیه آن در حالت عادی غیرممکن است.

پزشکیان درباره برنامه‌هایش در زمینه رشد اقتصادی اشاره‌شده در برنامه هفتم نیز گفت: «اگر می‌خواهیم به رشد برسیم، باید سرمایه‌گذاری انجام دهیم، زیرا بدون سرمایه‌گذاری نه اشتغال ایجاد می‌شود و نه تولید افزایش می‌یابد؛ سرمایه‌گذاری به این بستگی دارد که ما چه محدودهای از بازار را در نظر می‌گیریم. آیا فقط کشور را می‌بینیم یا اینکه منطقه را نیز در نظر می‌گیریم؟ هرچقدر دید ما وسیع‌تر باشد، طبیعی است که رشد افزایش بیشتری را تجربه می‌کند.»

او اهکار دستیابی به رشد را در عمل به سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری دانست و گفت: «برای این منظور باید دو کار صورت بگیرد؛ گام اول مشارکت مردم و به صحنه کشیدن آنها در اقتصاد و سپس شکست یخ اختلاف میان دولت و مردم است؛ الان بین مردم و دولت شکاف ایجاد شده است و باید مردم را در صحنه نگه داریم.

باید مغزها، استعدادها و نیروهای نخبه‌ای را که به دلیل رفتارهای ما درحال خروج از کشور هستند، در کشور نگه داریم؛ چراکه این افراد کسانی هستند که ما را به رشد مدنظر می‌رسانند.»



علی‌رضا زینعلی

## «شرق» دیدگاه‌های اقتصادی ۲ نامزد نهایی اصولگرایان و اصلاح‌طلبان را در چهار دهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری بررسی می‌کند

# نبرد آخر

نماینده طیف اصلاح‌طلب، با آرای نزدیک به هم به دور دوم انتخابات راه یافتند.

در کارزار یک‌هفته‌ای پیش از برگزاری انتخابات دور دوم، دو نامزد راه‌یافته به مرحله نهایی بار دیگر دیدگاه‌های اقتصادی خود را مرور کردند و درنهایت، نتیجه کارزار انتخابات را به آرای مردم سپردند.

به گفته پزشکیان، باید به تولیدکنندگان، اتاق بازرگانی و مشارکت‌کنندگان در تولید میدان دهیم و دست‌شان باز باشد تا کار کنند؛ نباید بدن تولیدکننده بلرزد که فردا قرار است چه بلایی بر سر او بیاید. پزشکیان تأکید کرد که به دنبال رفع تحریم‌ها و گسترش روابط خارجی ایران است. او همچنین از ضرورت ترمیم رابطه دولت و ملت و «انسجام داخلی» گفت و رقیبیش را متمم کرد که اعتقادی به مذاکره ندارد و در داخل هم گروهی کوچک از نزدیکان خود را مسلط خواهد کرد.

پزشکیان پس از برخی از صحبت‌های جلیلی از او پرسید که بالاخره درصورت قدرت‌گرفتن او، سرانجام بگرام و افغان‌تی‌اف چه خواهد شد؟ که جلیلی پاسخ داد نباید سرنوشت ایران معطل بگرام بماند.

پزشکیان همچنین در پاسخ به ادعای جلیلی مبنی بر فروش بدون مشکل نفت پرسید که اگر نفت به‌سادگی و به قیمت جهانی فروخته می‌شود، پس چرا وضعیت اقتصادی نامناسب است؟

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت در حوزه سلامت و آموزش به بازار آزاد معتقد نیست.

پزشکیان همچنین گفت که باید ارز را به‌شکل تک‌نرخی تنظیم کرد و ارز ترجیحی، یک‌منبع رانت است و این مسئله باید با کتبتیب نسخ ارز تک‌نرخ‌ی حل شود و تنها داروها و مواد غذایی اساسی باید از ارز آزاد مستثنا شوند. او با اشاره به دخالت دولت در بازار ارز، تأکید کرد که این دخالت باعث وضعیت بدتر اقتصاد می‌شود و دولت باید به داروها خدخال دهد؛ زیرا برای رشد اقتصادی این صنعت گرفته‌شود.

پزشکیان همچنین گفت که باید ارز برای کالاهای اساسی و داروها تأمین شود، اما در صنعت خودرو، بازار خودش را باید به تنظیم برساند. مسعود پزشکیان خواهان این است که دولت از بازار خودرو خارج شود و باید با واردات، باب رقابت در این حوزه باز شود و تصمیم درباره واردات یا تولید خودرو باید از طرف بازیگران اقتصادی این صنعت گرفته‌شود.

او درباره وضعیت بورس هم گفت که «مداخله دولت همین بلا را سر بورس، بازار و تولیدکننده می‌آورد. کسری بودجه را از بورس تأمین نمی‌کنیم. دولت اگر در قیمت‌گذاری دخالت نکند، مشکلات بورس حل می‌شود. تحریم‌های روی بورس هم اثرگذار است و تا رفع نشود، این موج ادامه‌دار است. ثبات و امنیت را به بورس برمی‌گردانیم». در این‌صورت، پزشکیان به انتقاد از سیاست خارجی دولت رئیسی و سفرهای مکرر او به خارج از کشور و همچنین رشد تورم در دولت او پرداخت. پزشکیان بارها جلیلی را متمم کرد که برنامه علمی برای اقتصاد ندارد و کسانی که برنامه‌های اقتصادی او را تهیه کرده‌اند، صلاحیت علمی ندارند. او همچنین گفت اگر آمارهایی را که جلیلی و اطرافیان او برای رشد اقتصادی در دوران رئیسی می‌دهند هم کنار بگذاریم، مردم خودشان می‌دانند که در دوران خاتمی وضع اقتصاد بهتری داشتند.

پزشکیان همچنین به تجربه مدیریت مذاکرات هسته‌ای از طرف جلیلی اشاره کرد و آن را ناهموق خواند. او همچنین به سخنانی از علی‌اکبر ولایتی استاد کرد که جلیلی موفقیتی در زمینه مذاکرات و رسیدن به توافق نداشته است. در ادامه، پزشکیان بار دیگر به موفقیت‌ناداشتن جلیلی در مذاکرات پرداخت و گفت: «مدیر ضعیف یعنی اینکه فردی به مذاکره می‌رود اما پرونده ایران را به شورایی امنیت سازمان ملل می‌برد؛ یعنی اینکه امنیت عراق را ما تأمین کنیم اما بازار عراق را به جای دیگری بدهند.» او در موضوع افزایش بهای بنزین معتقد است که باید آن را مدیریت کرد و سوسپسید انرژی به شیوه‌ای صحیح پرداخت شود.

پزشکیان همچنین برنامه ساخت چهار میلیون مسکن رئیسی را ناکافی خواند و گفت این ساخت‌وسازها تأثیری در بازار مسکن و افزایش اجاره خانه ندارد. میزان تورم بالا مانند خالی‌کردن جیب مردم از طرف دولت است و باید تورم را هم‌سطح با افزایش حقوق و دستمزد کنترل کرد.

### نگاه

**حجت میرزایی**

**اقتصاددان شریح کرد**

## خروج از انزوا؛

## ضرورت اقتصاد ایران

رفع تحریم و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین تقویت تولید، ملزومات اقتصاد کشور برای تحقق رشد اقتصادی است. حجت میرزایی، اقتصاددان با اعلام این نکات درباره ملزومات اقتصاد کشور با توجه به اظهارات مطرح‌شده در مناظرات نامزدهای ریاست‌جمهوری به خبرآنلاین گفته است: «به نظر من برای ایران، ادامه زندگی در تحریم غیرممکن است. نه اینکه نمی‌شود، ولی دیگر اسم آن زندگی نیست؛ مرگ تدریجی است و شرایط پیش‌روی کشور مثل این می‌ماند که سؤال کنید در جزیره بسته که هیچ ارتباطی با دنیا ندارد، می‌شود زندگی کرد؟ در آنجا روزبه‌روز افراد گرسنه‌تر، فقیرتر، خشن‌تر و ناامیدتر می‌شوند. یعنی می‌شود زنده ماند، ولی زندگی نمی‌شود کرد. همچنان که در ۱۲ سال گذشته، از سال ۹۱ که تحریم‌ها شروع شد، ما هرروز فقیرتر و فقیرتر شدیم و هر روز امیدمان کمتر شده است و چشم‌اندازی برای ما نیست. البته در یک مقطعی مذاکرات انجام شد. بگرام شکل گرفت و دست‌کم چهار سال فضای نسبتاً خوبی شکل گرفت. نتایج آن را هم دیدیم؛ مثل کاهش تورم تا هشت درصد و رشد اقتصادی متوسط پنج درصد، حس امید و شروع مجدد سرمایه‌گذاری‌های خارجی، راه‌افتادن پروژه‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و بخش عمومی و همین‌طور، راه‌افتادن طرح‌های زیرساختی. ما همه اینها را تجربه کردیم، اما با بازگشت مجدد تحریم‌ها، سیل خیلی تندتری از آثار تحریم را تجربه کردیم.»

او در ادامه گفت: «واقعیت این است که در ۱۲ سال گذشته درآمد ارزی ما از ۱۲۰ میلیارد دلار به حدود ۴۰ میلیارد دلار رسیده است. البته در سال‌های اخیر تا حدی مجاری صادرات نفت باز شد، آن هم نه به‌خاطر اینکه ما خیلی موفق بودیم، به‌خاطر اینکه شرایط دنیا بعد از جنگ روسیه و اوکراین در حوزه تأمین انرژی خیلی تکران‌کننده بود؛ یعنی غربی‌ها راهی جز اینکه اجازه دهند ما نفت بیشتری بفروشیم نداشتند. اما به چه قیمتی؟ خودشان رسماً اعلام کردند ۳۰ درصد کمتر از قیمت رقابتی در بازار ایران. از سوی دیگر، بازگشت آن پول به‌طور معمول با هزینه سه تا پنج درصدی همراه بود؛ اما بازگشتی به‌طور انحصاری از کشور توسط شرکت‌های خاصی باید انجام شود و یا از طریق تراستی‌ها انجام شود که ریسک خیلی بالایی را ایجاد می‌کند و به‌شدت پرمفسه است.» او افزود: «تقریباً تمام چیزهایی که امروز می‌بینیم، مثل تخریب نگارهای بورس، از همین شرایط نشئت می‌گیرد. در سه سال اخیر ارزش دلاری بورس از حدود ۴۰ به ۱۵۰ میلیارد دلار رسیده و تقریباً یک‌سوم شده است. از سوی دیگر، به‌خاطر اینکه توانستیم و یا نخوانستیم تحریم را برداریم، ارز به یک قیمت مینا تبدیل شده و این قیمت مینا، تورم را تقریباً تا دو برابر بالا برده و این مبناشان باعث‌شده که ما با جهش‌های ناگهانی از مواجه شویم. آن کالاهایی هم که فکر می‌کردند رطبی به ارز ندارد، مثل مرغ و گوشت و… جهش‌های عجیب هشت‌برابری ایجاد شده و این قیمت‌ها، در قیمت‌ها، از همه بدتر اینکه با این تحریم و این سازوکاری که ناشی از تحریم شکل گرفت، ما با خروج سرمایه بزرگی مواجه شدیم، به‌طوری‌که تقریباً سالانه ۲۰ تا ۳۰ میلیارد دلار خروج سرمایه اتفاق افتاد؛

آن هم به‌خاطر همین سازوکارهای تراستی و نامیدی‌ای که وجود داشت و صاحبان سرمایه هیچ چشم‌اندازی نداشتند. براساس گزارش‌های رسمی در سال ۱۴۰۲ در حدود ۲۰ میلیارد دلار ارز از ایران فرار کرده و حدود ۱۷ میلیارد دلار کسری تراز تجاری داشتیم و این رقم نسبت به سال قبل از آن که پنج میلیارد دلار بود، تقریباً ۳.۵ برابر شده است.» این اقتصاددان همچنین گفت:

«ما عضو برخی از سازمان‌های بین‌المللی و توافق‌نامه‌ها مثل بریکس و شانگهای شدیم که تقریباً همه، نتیجه پیگیری‌های دیپلماتیک دولت قبل بوده است. مثالی می‌زنم؛ ما یک توافق‌نامه تجاری با اوراسیا داریم‌که تعرفه‌ها را کاهش دادند و تجدیدنظر کردند. اما تجارت ما با اوراسیا به‌زحمت به ۱.۵ میلیارد دلار می‌رسد.»

میرزایی همچنین تأکید کرد مطلقاً هیچ تصمیمی در تیم مشاوران آقای پزشکیان و حتی در ذهن‌شان برای افزایش قیمت بنزین وجود ندارد.

<sup>[1]</sup> رفع تحریم و جذب سرمایه‌گذاری

<sup>[2]</sup> رفع تحریم و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین تقویت تولید، ملزومات اقتصاد کشور برای تحقق رشد اقتصادی است

<sup>[3]</sup> رفع تحریم و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین تقویت تولید، ملزومات اقتصاد کشور برای تحقق رشد اقتصادی است